Söz Varlığı: Kelimede Anlam

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 **a) yanıt b) konuk c) mektep ç) yurt**
Eş anlamlı kelimelerin yazılışı farklı, anlamı aynıdır.

2 **a) cimri b) tenha c) iniş ç) unutmak**
Zıt anlamlı kelimeler birbirinin karşıt anlamını taşır.

3 **B) gezgin – seyyah**
Gezgin ve seyyah, gezip dolaşan kimse anlamında kullanılır; diğerleri zıt anlamlıdır.

4 **a) Suda ilerlemek b) Sayı (100) c) Surat, çehre**
Yazılışı ve okunuşu aynı, anlamı farklı olan kelimeler eş seslidir.

5 **Örnek: sayfa, kütüphane, yazar, okumak**
Çağrışım, bir kelimenin akla getirdiği diğer kelimelerdir; cevaplar kişiden kişiye değişebilir.

6 **D) nota**
Nota, müzikte sesleri gösteren işarettir; müzik alanına özgü bir kavramdır.

7 **spor 4 – matematik 1 – fen bilimleri 3 – edebiyat 2**
Bu kelimeler belirli bir alana özgü terimlerdir.

8 **Ödevini bitirince derhâl (hemencecik / anında) bahçeye koştu.**
Eş anlamlı kelime kullanıldığında cümlenin anlamı değişmez.

9 **D – Y – D – Y**
Dar–geniş zıt anlamlıdır. Terim, belirli bir alana özgüdür; aynı kelime başka alanda başka anlam taşıyabilir.

10 **A) gürültüyle**
Sessizce kelimesinin karşıtı gürültüyle olur; diğer seçenekler anlamca ona yakındır.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **Birincisi haftanın günü, ikincisi alışveriş yapılan yer; eş sesli kelimelerdir.**
Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklıdır.

12 **iri – ufak (küçük) parlak – mat (donuk) fiyat – eder**
Fiyat ile eder aynı anlamı taşır.

13 **C) yağmur, gri, gökyüzü**
Bulut kelimesi hava durumu ve gökyüzüyle ilgili kelimeleri akla getirir.

14 **Düşünerek, özenle seçerek**
Cümlenin devamındaki "gelişigüzel söylemezdi" ifadesi, kelimelerin dikkatle seçildiğini gösterir.

15 **B) Sabah erken kalktı ama işe geç kaldı.**
"Erken" ile "geç" karşıt anlamlıdır. A seçeneğindeki yorgun–bitkin ise yakın anlamlıdır.

16 **Örnek: a) Bahçedeki gül açtı. / Bu habere çok gül. b) Bardak su dolu. / Dün akşam dolu yağdı.**
Gül: çiçek – gülmek eylemi. Dolu: içi boş olmayan – buz tanesi hâlinde yağış.

17 **kolay: basit – zor zengin: varlıklı – yoksul sevinç: neşe – üzüntü (keder)**
Eş anlamlılar aynı anlamı, zıt anlamlılar karşıt anlamı taşır.

18 **D) Şiirin ilk dörtlüğünde baharı anlatmış.**
Dörtlük, şiirde dört dizeden oluşan bölümü anlatan bir edebiyat terimidir.

19 **Örnek: Önce cümlenin gelişinden anlamı tahmin eder, sonra sözlükten bakıp tahminini kontrol eder, en son kelimeyi kendi cümlesinde kullanır.**
Bağlamdan tahmin + sözlükle doğrulama + kullanma, kelimenin akılda kalmasını sağlar.

20 **A) girişken**
Çekingen kelimesinin karşıtı girişkendir; diğer seçenekler ona yakın anlamlıdır.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **a) Eş seslidir. b) Birincisi küçük akarsu (dere), ikincisi içecek.**
Yazılış ve okunuşları aynı, anlamları farklıdır.

22 **C) Kentin sokaklarında dolaşırken şehrin tarihini de öğrendik.**
"Kent" ile "şehir" eş anlamlıdır. Diğer seçeneklerdeki çiftler zıt anlamlıdır.

23 **"çıktı" (ayrıldı) kullanılmalıdır.**
Akşam olunca parktan ayrılmışlardır; bu durum "girdi" kelimesinin zıt anlamlısıyla anlatılır.

24 **D) kazanmak – kaybetmek**
Sıcak–soğuk zıt anlamlıdır; kazanmak–kaybetmek de zıt anlamlıdır. Diğerleri eş anlamlıdır.

25 **Terim: kütle, buharlaşma, mıknatıs Günlük kelime: pencere, ayakkabı, yastık**
Terimler fen bilimlerinde belirli bir kavramı karşılar.

26 **a) Bol ürün veren b) "Dalları öyle yüklüydü ki bazıları yere değiyordu." / "Sepetler boşalmadı."**
Metindeki ifadeler ağacın çok ürün verdiğini gösterir.

27 **A) Koyu kelimeler zıt anlamlıdır.**
Heyecanlı ile sakin, birbirine karşıt durumları anlatır.

28 **Örnek: a) Odanın ışığını kapat da uyuyalım. b) Işık, düz bir aynaya çarpınca yansır.**
Aynı kelime, bir alana özgü kavramı anlattığında terim olarak kullanılmış olur.

29 **B) Bu yaz köye gideceğiz.**
B seçeneğinde "yaz" mevsim adıdır; diğerlerinde "yazmak" eylemini anlatır. Bu kelimeler eş seslidir.

30 **kederli**
Diğer kelimeler sevinç bildiren eş ya da yakın anlamlı kelimelerdir; kederli ise bunların zıttıdır.